

بسم الله الرحمن الرحيم

وصیت نامه سیدبن طاووس به فرزندش:

بدترین معاشرت

ای فرزند، بدان که بدترین معاشرت، معاشرت با گناهکاران است، خواه از والیان باشد یا از غیر آنان. اما این معاشرت وقتی ناپسند است که برای مخالفت با اعمال ناپسند آنان و از روی اطاعت فرمان خدای عز جلاله برای پند گفتن به آنان نباشد، چه خدای جل جلاله از انسان چنین می‌خواهد که آن‌سان که معاشرت کند، یا دست کم از آن‌چه خدای جل جلاله از آن اعراض می‌فرماید، اعراض کند و از آن‌چه که خدای جل جلاله از آن خشمگین است، متنفر باشد. و این مقام بسی دشوار است و به خدا سوگند که بسیار بعید می‌دانم که انسان چنین باشد، به‌ویژه اگر کسی که با او معاشرت است صاحب مقامی باشد، یا در مورد نیاز او باشد و نیاز او را بر آورده و به او خوبی کرده باشد. در این حال چگونه او را دل با خدای جل جلاله خواهد بود تا از آن مرد صاحب‌مقام روی برتابد و دل در این کار با او همراهی کند؟ هیئات! هیئات! که چنین نشود، بلکه آن صاحب‌مقام که نیازش را بر آورده است، بیش از اصلاح کار او، دین او را به فساد می‌کشاند و به احوال او در آخرت زیان می‌رساند.

همه در محضر خدایم

ای فرزندم، اساس مطلبی که باید در نظر داشته باشی و از کف ندهی، آن است که پیوسته متذکر باشی که در پیشگاه خدای جل جلاله قرار داری و او بر همه احوال تو آگاه است و هر گونه که بر تو رود از احسانی است که او به تو دارد و او از آغاز آفرینش تو از خاک و انتقال تو از پدران و مادران، در آن‌چه بر تو گذشته است با بهترین شیوه و نثار عنایات خود، بهترین دوست تو بوده است. نیز پیوسته با تو بوده است و تو پیوسته حتی پس از مرگ به مصاحبت جمیل او نیازمندی. اگر او از تو روی بگرداند یا تو از او روی بگردانی، کیست که پشتیبان تو شود؟ اگر خویشتن را و هر آن‌چه را که داری تباه کنی، کیست که تو را حفظ کند؟ و اگر او را از دل بیرون کنی، کیست که او را به جای پروردگار خود جل جلاله بنشانی؟ پس من از رحمت حق تعالی می‌خواهم که دل تو را از معرفت و هیبت و رحمت خود سرشار فرماید و عقل و اعضای تو را آن‌سان به خدمت و طاعت خود در آورد که وقتی نشسته‌ای، به یاد داشته باشی که در پیشگاه مقدس او نشسته‌ای؛ و هنگامی که ایستاده‌ای، متذکر باشی که نیروی قدرت تو در راه رفتن از اوست؛ و در راه رفتن چنان با ادب باشی و به ادب کوشی که در حضرت ملک‌الملوک (که هیچ موجودی از او بی‌نیاز نیست) باید آن‌سان بود و آگاه باش که اعضای بدن تو سرمایه و بضاعتی است که خدای جل جلاله به تو عنایت فرموده و امانت‌هایی است که خداوند جل جلاله به دست تو سپرده است تا با آن برای خویشتن و آخرت خویش سوداگری کنی. پس اگر آن را در کاری به مصرف برسانی که برای آن آفریده نشده است و در اطاعات و مراقبات به کار نبری، یا دمی در غفلت به سر آری، از این شیوه، زیان به نصیب می‌بری و بار و بری که بهره تو می‌شود آن است که از سرور و مولای خود دور آفتی و در آستان او فرومایه و سبک‌گردی.

در پیشگاه خدا ادب نگاه دار

ما به حکم وجدان و خرد می‌دانیم که آن‌گونه مردم یا ملوک و بزرگان این سرای ناپایدار با دوستان و رفیقان، بلکه با غلامان و همسایگان و با کسانی که از آنان امید نفع و احسان یا جلوگیری از خطر دارند، هریک را به قدر مقام در نشست و برخاست و در مشهودات، ادب نگاه می‌دارند. پس چگونه روا باشد که با وجود علمی که خدای جل جلاله به ما دارد و با وجود قدرت او بر ما و احسان او با ما، ادبی که در محضر مقدس او بجای می‌آوریم، کم‌تر از آن باشد که درباره مردمی که از اعراض آنان باکی نداریم، بجای می‌آوریم؟

منبع: کشف‌المحججه لثمرت‌المهجه سیدبن طاووس